Pélé Yoets

Azout - Empressement - 'Ayine

וידוע מאמר התנא יהודה בן תימא (אבות ה כ) הוי עז כנמר וכו' לעשות רצון אביך שבשמים. והם אמרו (שם ב ה) לא הבישן למד, וכמה מצות והנהגות ישרות אדם מניח מלעשותם מפני הבושה, ובפרט מצות התוכחה כמעט נשתכחה מישראל ואין בדור הזה מי שיוכיח, שאם רואה איש עשיר ונשוא פנים שאוכל ושותה בלא ברכה, או שמדבר בבית הכנסת באמצע התפלה, או שעובר שאר עברות ואסורין שדשו בהם רבים ונעשו כהתר ועושין אותם בפרהסיא, הרי זה בוש וירא לגשת ולהוכיח ועוצם עיניו מראות ואין פוצה פה ומצפצף, וכהנה רעות רבות שאדם עובר על דעתו ועל דעת קונו מפני הבושה. וכבר פרש מורנו הרב משה אלשיך, שזהו מאמר הכתוב (ירמיה ג כד) והבשת אכלה את יגיע אבותינו. והאיש אשר הוא יהודי צריך להיות מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה, ויחשב שמוטב שיבוש בעולם הזה ולא יכלם לעולם הבא, בפני אלפי אלפים ורבבות מחנות קדושים, מלבד ענשו אשר יתנו על נפשו, ומוטב יקראו לו שוטה כל ימיו, ולא יהא רשע לפני המקום שעה אחת:

זומה גם העוברים על המצות מפני בשת הגוים, כמו שלא להניח טלית ותפלין בדרך ושלא להתפלל תפלה כתקונה, וההולכים במנעלים של עור בתשעה באב וביום הכפורים וכדומה, הרי זה הבל ורעות רוח, שהרי בלאו הכי הייני חרפה לשכנינו לעג וקלס לסביבותינו (תהלים עט ד), ומה לנו לחוש ללעג השאננים הבוז לגאי יונים (שם קכג ד), הרי כל העמים ילכו איש בשם אלקיו ואנחנו בשם ה' אלקינו נזכיר. ודוד המלך

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

עליו השלום אמר (תהלים קיט מו) ואדברה בעדתיך נגד מלכים ולא אבוש. ויחשב אלו היה מוצא להרויח אלף אלפים דינרי זהב, בודאי לא היה חושש לשום בושה על חיי עולם הבא ולעשות נחת רוח ליוצרו, על אחת כמה וכמה. ועל כגון זה נאמר (משלי ב ד ה) אם תבקשנה ככסף וכו', אז תבין יראת ה':

חויש עזות רעה אשר עליו אמר התנא (אבות ה, כ) עז פנים לגיהנם. ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (נדרים כ, א): כל מי שאין בו בשת פנים בידוע שלא עמדו אבותיו על הר סיני, ומערב רב קאתי (פרוש, שנשמתו היא מאנשי ערב רב), שאחד משלשה סימנים שיש לישראל הוא, שהם בישנים. ועתה, בעוונותינו, רבו עזי פנים שבדור, וזהו גם כן הטעם שאין בדור הזה מי שיוכיח, לפי שאין מי שיקבל תוכחה, כי בן לא יכבד אב ועבד אדוניו, בת קמה באמה כלה בחמותה ופני זקנים לא נהדרו. ואם יאמר אחד לחברו דבר מה של תוכחה, אף הוא ישיב אמריו בגאוה ובוז, דברים קשים כגידים, אמרים הממררים, ושועלים קטנים מחבלים כרמים, ומתוך כך הצנועים מושכים את ידיהם ומניחים עולם כמנהגו נוהג, אוי לדור שכך עלתה בימיו. זאת נחמתנו בראותנו דברי רבותינו זכרונם לברכה שאמרו (סוטה מט, ב) בעקבות משיחא חצפא יסגא פני הדור כפני הכלב:

טאבל האיש הירא את השם יאחז צדיק דרכו, ויצוה את בניו ואת ביתו ואת הסרים למשמעתו שיהא להם בשת פנים, ובן יכבד אב ואם וכל מי שגדול ממנו בחכמה ובמנין, ואפלו לאיש כערכו לא יענה עזות, אלא בשפה רפה ובכבד ראש ובדרך כבוד. וירגיל את בניו ואת תלמידיו שלא יתריסו ולא ידברו תועה בעזות פנים נגד שום אדם וכל שכן במקום גדולים, שיקימו נגד זקניו כבוד (ישעיה כד כג). ואף אם יכה אותם אדם או יקללם, יתן למכהו לחי וישתק. ואם ירצה להגיד ישרו ולנקות עצמו

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

מחשד ידבר דבריו בכבוד גדול:

יובפרט היושבים לפני חכמים ותלמידי חכמים עצמם, צריכים לזהר הרבה לנהג כבוד זה בזה, ודבר דבר בנחת רוח ובדרך כבוד גדול, שהרי אמרו (קהלת ט יז) דברי חכמים בנחת נשמעים. וכתיב (משלי ג לה) כבוד חכמים ינחלו. ומה מאד צריך להתחזק לקנות מדה זו, שהרי אמרו (דא"ז ח) כל שיש לו בשת פנים לא במהרה הוא חוטא. ומבטח לו שהוא בן העולם הבא, כמאמר התנא (אבות ה, כ) בשת פנים לגן עדן. ותדע נאמנה, שהעזות גם כן הוא תולדת הגאוה והכעס, דוק ותשכח. ולכן הרוצה לנצל ממדה רעה זו, ישפיל עצמו ויכבש את כעסו, ויתחזק להיות כאלם, לא יפתח פיו או לדבר דבריו בשפה רפה וכבוד גדול אולי יש תקוה, ושב ורפא לו, כי הבא לטהר מסיעין אותו (שבת קד א):

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions